# Stanovisko Evropského výboru regionů Nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu

(2023/C 157/11)

| | |
|---|---|
| **Zpravodajka:** | Muhterem ARAS (DE/Zelení), předsedkyně zemského sněmu spolkové země Bádensko-Württembersko |
| **Odkazy:** | návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu a zrušuje nařízení Rady (ES) č. 2679/98<br>COM(2022) 459 final<br>návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2019/1009 a (EU) č. 305/2011, pokud jde o mimořádné postupy pro posuzování shody, přijetí společných specifikací a dozor nad trhem v důsledku mimořádné situace na jednotném trhu<br>COM(2022) 461 final<br>návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2000/14/ES, 2006/42/ES, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU a 2014/68/EU, pokud jde o mimořádné postupy pro posuzování shody, přijetí společných specifikací a dozor nad trhem v důsledku mimořádné situace na jednotném trhu<br>COM(2022) 462 final |

## I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

### Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu a zrušuje nařízení Rady (ES) č. 2679/98

### COM(2022) 459 final

### Pozměňovací návrh 1

33. bod odůvodnění

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Kromě toho může Komise v průběhu mimořádné situace na jednotném trhu doporučit členským státům, aby v zájmu zajištění dostupnosti zboží krizově relevantní zboží provedly distribuci strategických rezerv s náležitým ohledem na zásady solidarity, nezbytnosti a proporcionality. | Kromě toho může Komise v průběhu mimořádné situace na jednotném trhu doporučit členským státům, aby v zájmu zajištění dostupnosti zboží krizově relevantní zboží provedly distribuci strategických rezerv s náležitým ohledem na zásady solidarity, nezbytnosti a proporcionality. ***Při tom musí být zohledněny nejrůznější místní a regionální potřeby, například potřeby nejvzdálenějších regionů, hustě osídlených měst, venkovských oblastí či příhraničních regionů.*** |

**Odůvodnění**

Nevyžaduje odůvodnění.

**Pozměňovací návrh 2**

Čl. 1 odst. 3

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Členské státy si mezi sebou navzájem a s Komisí pravidelně vyměňují informace o všech záležitostech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení. | Členské státy si mezi sebou navzájem a s Komisí***, Evropským parlamentem, Evropským výborem regionů a Evropským hospodářským a sociálním výborem*** pravidelně vyměňují informace o všech záležitostech spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení. |

**Odůvodnění**

Místní a regionální orgány jsou vyzývány, aby provedly řadu opatření aktivovaných v rámci nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu (SMEI). Proto by měly být prostřednictvím VR přinejmenším informovány.

**Pozměňovací návrh 3**

Čl. 2 odst. 8

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Tímto nařízením není dotčena odpovědnost členských států za ochranu národní bezpečnosti ani jejich pravomoc chránit základní funkce státu, včetně zajištění územní celistvosti státu a udržování veřejného pořádku. | Tímto nařízením není dotčena ***obecná*** odpovědnost členských států za ochranu národní bezpečnosti ani jejich pravomoc chránit základní funkce státu, včetně zajištění územní celistvosti státu a udržování veřejného pořádku. |

**Odůvodnění**

V zájmu vyjasnění je třeba vložit slovo „obecná“, aby byla v praxi zachována účinnost pravidel volného pohybu podle článku 16 a násl.

**Pozměňovací návrh 4**

Čl. 4 odst. 3

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Komise této poradní skupině předsedá a zajišťuje její sekretariát. Komise může přizvat ***zástupce Evropského parlamentu,*** zástupce států ESVO, které jsou smluvními stranami Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP)49, zástupce hospodářských subjektů, organizací zúčastněných stran a sociálních partnerů a odborníky, aby se zúčastnili zasedání poradní skupiny jako pozorovatelé. Na příslušná zasedání poradní skupiny pozve zástupce dalších krizově relevantních subjektů na úrovni Unie jako pozorovatele. | Komise této poradní skupině předsedá a zajišťuje její sekretariát. ***Stálými členy poradní skupiny jsou dále zástupci Evropského parlamentu a Evropského výboru regionů.*** Komise může přizvat zástupce států ESVO, které jsou smluvními stranami Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP)49, zástupce hospodářských subjektů, organizací zúčastněných stran a sociálních partnerů a odborníky, aby se zúčastnili zasedání poradní skupiny jako pozorovatelé. Na příslušná zasedání poradní skupiny pozve zástupce dalších krizově relevantních subjektů na úrovni Unie jako pozorovatele. |

**Odůvodnění**

Evropský parlament i Evropský výbor regionů musí mít v poradní skupině stálé místo, aby byla zajištěna parlamentní kontrola a byly zapojeny místní a regionální orgány, které v praxi provádějí právní předpisy EU. Místní a regionální orgány jsou rovněž těmi subjekty, které přímo řeší problémy a dopady krizí a mohou podávat zprávy z první ruky. Prostřednictvím Evropského výboru regionů lze poradní skupině poskytovat podklady týkající se zájmů místních a regionálních orgánů.

**Pozměňovací návrh 5**

Čl. 5 odst. 1

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Členské státy určí ústřední kontaktní orgány odpovědné za kontakty, koordinaci a výměnu informací s ústředními kontaktními orgány jiných členských států a ústředním kontaktním orgánem na úrovni Unie podle tohoto nařízení. Tyto kontaktní orgány koordinují a shromažďují vstupy od příslušných ***vnitrostátních*** orgánů. | Členské státy určí ***ve spolupráci s místními a regionálními orgány*** ústřední kontaktní orgány odpovědné za kontakty, koordinaci a výměnu informací s ústředními kontaktními orgány jiných členských států a ústředním kontaktním orgánem na úrovni Unie podle tohoto nařízení. Tyto kontaktní orgány koordinují a shromažďují vstupy od příslušných ***celostátních, regionálních a místních*** orgánů. |

**Odůvodnění**

Účelem je zapojit místní a regionální orgány, neboť národní kontaktní místa nejsou dostatečná k zajištění výměny informací. V závislosti na politické a ústavní struktuře členských států se nabízí možnost posílit úlohu zastoupení regionů či obcí.

**Pozměňovací návrh 6**

Čl. 6 odst. 1 písm. a)

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| spolupráce mezi příslušnými orgány na ***vnitrostátní*** úrovni a na úrovni Unie v oblasti řízení režimu ostražitosti a režimu mimořádné situace v průběhu těchto dvou režimů ve všech odvětvích jednotného trhu; | spolupráce mezi příslušnými orgány na ***místní, regionální a celostátní*** úrovni a na úrovni Unie v oblasti řízení režimu ostražitosti a režimu mimořádné situace v průběhu těchto dvou režimů ve všech odvětvích jednotného trhu; |

**Odůvodnění**

Účelem je zapojit místní a regionální úroveň.

**Pozměňovací návrh 7**

Čl. 6 odst. 2 písm. a)

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| soupis relevantních ***vnitrostátních*** příslušných orgánů, ústředních kontaktních orgánů určených podle článku 5 a jednotných kontaktních míst uvedených v článku 21, jejich kontaktních údajů a přidělených úloh a odpovědnosti v rámci režimu ostražitosti a režimu mimořádné situace uvedených v tomto nařízení podle vnitrostátního práva; | soupis relevantních ***místních, regionálních a celostátních*** příslušných orgánů, ústředních kontaktních orgánů určených podle článku 5 a jednotných kontaktních míst uvedených v článku 21, jejich kontaktních údajů a přidělených úloh a odpovědnosti v rámci režimu ostražitosti a režimu mimořádné situace uvedených v tomto nařízení podle vnitrostátního práva; |

**Odůvodnění**

Účelem je zapojit místní a regionální úroveň v závislosti na struktuře členských států.

**Pozměňovací návrh 8**

Čl. 8 odst. 3 písm. c)

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| zeměpisnou oblast; podíl jednotného trhu dotčený daným narušením nebo potenciálním narušením; dopad na konkrétní zeměpisné oblasti, které jsou obzvláště zranitelné nebo vystavené narušením dodavatelského řetězce, včetně nejvzdálenějších regionů EU; | zeměpisnou oblast; podíl jednotného trhu dotčený daným narušením nebo potenciálním narušením; dopad na konkrétní zeměpisné oblasti, které jsou obzvláště zranitelné nebo vystavené narušením dodavatelského řetězce, včetně ***příhraničních a*** nejvzdálenějších regionů EU; |

**Odůvodnění**

Nevyžaduje odůvodnění.

**Pozměňovací návrh 9**

Čl. 9 odst. 1 písm. a)

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Pokud Komise po zohlednění stanoviska poradní skupiny dospěje k závěru, že nastala hrozba uvedená v čl. 3 bodě 2, aktivuje prostřednictvím prováděcího aktu režim ostražitosti na dobu nejvýše šesti měsíců. Tento prováděcí akt musí obsahovat: | Pokud Komise po zohlednění stanoviska poradní skupiny dospěje k závěru, že nastala hrozba uvedená v čl. 3 bodě 2, aktivuje prostřednictvím prováděcího aktu režim ostražitosti na dobu nejvýše šesti měsíců. Tento prováděcí akt musí obsahovat: |
| a) posouzení možného dopadu dané krize; | a) posouzení možného dopadu dané krize***, včetně specifické situace příhraničních regionů***; |

**Odůvodnění**

Nevyžaduje odůvodnění.

**Pozměňovací návrh 10**

Čl. 11 odst. 5

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Příslušné vnitrostátní orgány náležitě zohlední administrativní zátěž hospodářských subjektů, zejména malých a středních podniků, která bude s žádostmi o informace případně spojena, a zajistí ***její minimalizaci***. | Příslušné vnitrostátní orgány náležitě zohlední administrativní zátěž hospodářských subjektů, zejména malých a středních podniků, která bude s žádostmi o informace případně spojena, a zajistí***, že obsah žádostí bude odpovídající a bude striktně omezen na to, co je nezbytné pro splnění podmínek uvedených v článku 9***. |

**Odůvodnění**

Účelem je zamezit zbytečné zátěži pro podniky.

**Pozměňovací návrh 11**

Čl. 12 odst. 2 písm. a)

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Komise může prostřednictvím prováděcích aktů požadovat, aby členské státy poskytly informace o zboží uvedeném v prováděcím aktu přijatém podle čl. 9 odst. 1, pokud jde o všechny následující skutečnosti: | Komise může prostřednictvím prováděcích aktů požadovat, aby členské státy poskytly informace o zboží uvedeném v prováděcím aktu přijatém podle čl. 9 odst. 1, pokud jde o všechny následující skutečnosti: |
| a) aktuální zásoby na jejich území; | a) aktuální zásoby ***a lokality*** na jejich území; |

**Odůvodnění**

Je důležité ověřit, kde členské státy skladují zboží určené pro případy krizí, aby mohlo být toto zboží za takových okolností včas distribuováno i do odlehlých oblastí.

**Pozměňovací návrh 12**

Čl. 12 odst. 3

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Členské státy vynaloží maximální úsilí na vytvoření strategických zásob zboží strategického významu určeného v souladu s odstavcem 1, přičemž náležitě zohlední zásoby, které drží nebo vytvářejí hospodářské subjekty na jejich území. Komise poskytne členským státům podporu při koordinaci a zefektivňování jejich úsilí. | Členské státy vynaloží maximální úsilí na vytvoření strategických zásob zboží strategického významu určeného v souladu s odstavcem 1, přičemž náležitě zohlední zásoby, které drží nebo vytvářejí hospodářské subjekty na jejich území***, a zajistí územní vyváženost se zvláštním zřetelem na ostrovní, horské a další odlehlé oblasti***. Komise poskytne členským státům podporu při koordinaci a zefektivňování jejich úsilí. |

**Odůvodnění**

Nevyžaduje odůvodnění.

**Pozměňovací návrh 13**

Čl. 15 odst. 1

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Pokud se Komise s přihlédnutím ke stanovisku poradní skupiny domnívá, že je nezbytné režim mimořádné situace na jednotném trhu prodloužit, může prodloužení režimu mimořádné situace na jednotném trhu navrhnout Radě. S výhradou naléhavých a výjimečných změn okolností se Komise vynasnaží tak učinit nejpozději 30 dnů před uplynutím období, na které byl režim mimořádné situace na jednotném trhu aktivován. Rada může režim mimořádné situace na jednotném trhu prodloužit prostřednictvím prováděcího aktu vždy nejvýše o šest měsíců. | Pokud se Komise s přihlédnutím ke stanovisku poradní skupiny domnívá, že je nezbytné režim mimořádné situace na jednotném trhu prodloužit, může prodloužení režimu mimořádné situace na jednotném trhu navrhnout Radě. S výhradou naléhavých a výjimečných změn okolností se Komise vynasnaží tak učinit nejpozději 30 dnů před uplynutím období, na které byl režim mimořádné situace na jednotném trhu aktivován. Rada může režim mimořádné situace na jednotném trhu prodloužit prostřednictvím prováděcího aktu vždy nejvýše o šest měsíců. ***Pokud k prodloužení nedojde, skončí režim mimořádné situace na jednotném trhu automaticky.*** |

**Odůvodnění**

Mimořádná opatření musí být vždy časově omezena a automaticky ukončena, aby se předešlo jejich zneužití. Tato skutečnost je sice v čl. 14 odst. 3 o aktivaci zmíněna, nikoli však v článku o deaktivaci. Proto se navrhuje upřesnění.

**Pozměňovací návrh 14**

Čl. 16 odst. 1

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Při přijímání a uplatňování vnitrostátních opatření v reakci na mimořádnou situaci na jednotném trhu a na související krizi členské státy zajistí, aby jejich činnost byla plně v souladu se Smlouvou a s právem Unie, a zejména s požadavky stanovenými v tomto článku. | Při přijímání a uplatňování vnitrostátních opatření v reakci na mimořádnou situaci na jednotném trhu a na související krizi členské státy zajistí, aby jejich činnost byla plně v souladu se Smlouvou a s právem Unie, a zejména s požadavky stanovenými v tomto článku***, které mají v tomto ohledu prioritu. To se týká především opatření podle Schengenského hraničního kodexu***. |

**Odůvodnění**

V zájmu zajištění účinnosti v praxi musí mít pravidla volného pohybu v rámci nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu (SMEI) částečnou přednost před Schengenským hraničním kodexem, jinak mohou členské státy zavést jednostranné a nekoordinované hraniční kontroly, které by ze své povahy mohly představovat uzavření hranic.

**Pozměňovací návrh 15**

Čl. 16 odst. 2

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Veškerá omezení musí být časově omezená, a jakmile to situace dovolí, musí být zrušena. Kromě toho by veškerá omezení měla zohledňovat situaci v příhraničních regionech. | Veškerá omezení musí být časově omezená ***a pravidelně kontrolována***, a jakmile to situace dovolí, musí být zrušena. Kromě toho by veškerá omezení měla zohledňovat situaci v příhraničních regionech. |

**Odůvodnění**

Nevyžaduje odůvodnění.

**Pozměňovací návrh 16**

Čl. 16 odst. 5

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Členské státy zajistí, aby všechny dotčené zúčastněné strany včetně pracovníků a poskytovatelů služeb byly informovány o opatřeních omezujících volný pohyb zboží, služeb a osob před tím, než tato opatření vstoupí v platnost. Členské státy zajistí soustavný dialog se zúčastněnými stranami včetně komunikace se sociálními partnery a mezinárodními partnery. | Členské státy zajistí, aby všechny dotčené zúčastněné strany***, i místní a regionální orgány,*** včetně pracovníků a poskytovatelů služeb byly informovány o opatřeních omezujících volný pohyb zboží, služeb a osob před tím, než tato opatření vstoupí v platnost. Členské státy zajistí soustavný dialog se zúčastněnými stranami včetně komunikace ***s Evropským výborem regionů,*** se sociálními partnery a mezinárodními partnery. |

**Odůvodnění**

Účelem je zaručit zapojení místních a regionálních orgánů.

**Pozměňovací návrh 17**

Čl. 19 odst. 2

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Členské státy poskytnou Komisi prohlášení o důvodech, které činí přijetí takového opatření oprávněným a přiměřeným, pokud tyto důvody nebyly jasně uvedeny již v oznámeném opatření. Členské státy sdělí Komisi úplné znění ***vnitrostátních*** právních ***nebo správních*** předpisů, které toto opatření obsahují nebo jsou tímto opatřením změněny. | Členské státy poskytnou Komisi prohlášení o důvodech, které činí přijetí takového opatření oprávněným a přiměřeným, pokud tyto důvody nebyly jasně uvedeny již v oznámeném opatření. Členské státy sdělí Komisi úplné znění právních předpisů***, které v tomto ohledu na jejich území platí a*** které toto opatření obsahují nebo jsou tímto opatřením změněny. |

**Odůvodnění**

V některých členských státech mohou regionální orgány určovat svá vlastní nebo doplňující pravidla, takže je třeba uvést nejen celostátní právní předpisy, ale všechna pravidla platná na území příslušného členského státu.

**Pozměňovací návrh 18**

Čl. 21 odst. 2

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Členské státy zajistí, aby občané, spotřebitelé, hospodářské subjekty a pracovníci a jejich zástupci mohli na svou žádost a prostřednictvím příslušných jednotných kontaktních míst získat od příslušných orgánů informace o způsobu, jakým jsou příslušná vnitrostátní opatření pro reakci na krize obecně vykládána a uplatňována. Tyto informace zahrnují v příslušných případech návod obsahující informace o jednotlivých krocích postupu. Informace musí být poskytnuty jasným, pochopitelným a srozumitelným jazykem. Musí být snadno přístupné na dálku a elektronickými prostředky a musí být průběžně aktualizovány. | Členské státy zajistí, aby občané, spotřebitelé***, místní a regionální orgány***, hospodářské subjekty a pracovníci a jejich zástupci mohli na svou žádost a prostřednictvím příslušných jednotných kontaktních míst získat od příslušných orgánů informace o způsobu, jakým jsou příslušná vnitrostátní opatření pro reakci na krize obecně vykládána a uplatňována. Tyto informace zahrnují v příslušných případech návod obsahující informace o jednotlivých krocích postupu. Informace musí být poskytnuty jasným, pochopitelným a srozumitelným jazykem. Musí být snadno přístupné na dálku a elektronickými prostředky a musí být průběžně aktualizovány. |

**Odůvodnění**

Jednotná kontaktní místa členských států by měla být přístupná všem. Regionální úroveň v tom může být nápomocna. To je obzvlášť důležité v příhraničních a okrajových oblastech.

**Pozměňovací návrh 19**

Čl. 22 odst. 2

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Jednotné kontaktní místo na úrovni Unie poskytuje občanům, spotřebitelům, hospodářským subjektům, pracovníkům a jejich zástupcům tuto pomoc: | Jednotné kontaktní místo na úrovni Unie poskytuje občanům, spotřebitelům, hospodářským subjektům***, místním a regionálním orgánům***, pracovníkům a jejich zástupcům tuto pomoc: |

**Odůvodnění**

Účelem je zaručit zapojení místních a regionálních orgánů.

**Pozměňovací návrh 20**

Čl. 24 odst. 1

| Text navržený Komisí | Pozměňovací návrh VR |
|---|---|
| Pokud nastane nebo bezprostředně hrozí závažný nedostatek v souvislosti s krizí, může Komise vyzvat zastupující organizace nebo hospodářské subjekty v krizově relevantních dodavatelských řetězcích, aby jí ve stanovené lhůtě dobrovolně poskytly konkrétní informace o výrobních kapacitách a případných stávajících zásobách zboží krizově relevantní zboží a jeho součástí ve výrobních zařízeních Unie a zařízeních třetích zemí, která provozují, uzavírají s nimi smlouvy nebo od nich nakupují dodávky, jakož i informace o jakémkoli relevantním narušení dodavatelského řetězce v daném termínu. | Pokud nastane nebo bezprostředně hrozí závažný nedostatek v souvislosti s krizí, může Komise vyzvat zastupující organizace nebo hospodářské subjekty v krizově relevantních dodavatelských řetězcích, aby jí ve stanovené lhůtě dobrovolně poskytly konkrétní informace o výrobních kapacitách a případných stávajících zásobách zboží krizově relevantní zboží a jeho součástí ve výrobních zařízeních Unie a zařízeních třetích zemí, která provozují, uzavírají s nimi smlouvy nebo od nich nakupují dodávky, jakož i informace o jakémkoli relevantním narušení dodavatelského řetězce v daném termínu. ***Komise zajistí, aby byla minimalizována administrativní a obchodní zátěž hospodářských subjektů, zejména malých a středních podniků, aby lhůty pro odpovědi byly realistické a obsah výzev byl odpovídající a nezbytně nutný.*** |

**Odůvodnění**

Účelem je zamezit zbytečné zátěži pro podniky.

II. **POLITICKÁ DOPORUČENÍ**

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ (VR),

1. vítá, že Komise přišla s návrhem zavést nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu, aby bylo možné zajistit v případě budoucích krizí fungování vnitřního trhu, včetně volného pohybu osob;

2. zdůrazňuje, že během pandemie COVID-19 bylo díky koordinovaným opatřením na úrovni EU možné opět zajistit svobody na jednotném trhu a že agrese Ruska proti Ukrajině, která je v rozporu s mezinárodním právem, ukázala, jak rychle se může objevit nová krize;

3. upozorňuje na skutečnost, že krize mohou mít vážný dopad na vnitřní trh, a zdůrazňuje, že je důležité, aby opatření zaměřená na odstranění rozdílů na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni vyplývajících z krize byla přijímána na základě skutečných potřeb a aby byla potřebám uzpůsobena také politika soudržnosti, která sleduje tentýž cíl – zvýšit odolnost vůči krizím;

4. znovu opakuje, že považuje za nutné chránit před krizemi zejména volný pohyb zboží, osob a služeb. Vyzdvihuje specifickou funkci příhraničních regionů pro fungující vnitřní trh;

5. zdůrazňuje, že se důsledky krize projevily především v oblastech uvedených v článku 174 Smlouvy o fungování Evropské unie, jelikož tyto oblasti musejí řešit i problémy související s jejich zeměpisnou polohou;

6. domnívá se proto, že je zapotřebí robustní celkový krizový rámec EU pro jednotný trh, který by doplňoval platné i připravované odvětvové předpisy;

**Správa hranic v rámci nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu**

7. poukazuje na skutečnost, že uzavíráním hranic, k němuž dochází v důsledku krizí, zejména pokud se jedná o uzavření jednostranné a náhlé, trpí především příhraniční regiony. To se týká veškeré přeshraniční spolupráce v oblastech jako vzdělávání, zdravotnictví, energetika, přeprava zboží, mobilita přeshraničních pracovníků, poskytování služeb i setkávání rodinných příslušníků a lidí obecně;

8. upozorňuje zejména na to, že kvůli mnohakilometrovým frontám na hraničních přechodech nabývá kontrola hranic v podstatě charakteru uzavření hranic;

9. vyzývá proto Evropskou komisi, aby do určité míry upřednostnila pravidla volného pohybu v rámci nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu před Schengenským hraničním kodexem, a bylo tak možné zaručit v dobách krize volný pohyb osob, služeb a zboží;

10. vyzývá Radu, aby po vstupu předmětného nařízení v platnost zahájila jednání s třetími zeměmi na vnějších hranicích EU, jejichž smyslem by bylo tato pravidla volného pohybu prosadit;

11. v této souvislosti odkazuje na své stanovisko *Revidovaná správa schengenského prostoru* ([1]), v němž se požaduje, aby kontroly na vnitřních hranicích byly důsledně omezeny na maximální celkovou dobu 24 měsíců a aby se vysvětlilo, proč není vhodné přijmout alternativní opatření;

12. dále naléhá na Radu, aby přestala bránit zavedení evropského přeshraničního mechanismu (mechanismus řešení právních a správních překážek), aby mohla být na hranicích uplatňována nekomplikovaná mezistátní řešení;

**Regionální pohled na nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu**

13. v zásadě vítá místní přístup návrhu i jeho přednostní zaměření na cestování a obchod. Zároveň však požaduje větší územní zaměření nástroje, aby se zajistila jeho účinnost v praxi;

14. proto požaduje stálou účast zástupců Evropského výboru regionů v poradní skupině;

15. dále požaduje zapojení místních a regionálních orgánů do zřizování ústředních kontaktních kanceláří a rovný přístup k vnitrostátním ústředním kontaktním místům i k jednotnému kontaktnímu místu na úrovni EU;

16. připomíná, že zboží určené (potenciálně) pro případy krizí je na vnitřním trhu nerovnoměrně rozloženo. Vyzdvihuje absolutní nutnost skutečné evropské solidarity, aby bylo možné zajistit distribuci tohoto zboží do silně postižených oblastí.

17. V této souvislosti vítá zákaz omezování vývozu; navrhuje lepší sladění příslušných definic a kritérií v celém návrhu a zároveň větší zohlednění regionálních zájmů;

**Správa nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu**

18. v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba upřesnit jednotlivé definice, aby bylo dosaženo právní jistoty a vyjasnilo se, za jakých podmínek a okolností a při jakých krizích bude nástroj pro mimořádné situace uplatňován;

19. vítá, že byl navržen systém semaforu se třemi fázemi: plánování pro nepředvídané události, dozor nad jednotným trhem a mimořádné situace na vnitřním trhu, což umožní lépe předcházet krizím, připravit se na ně a zvládnout je;

20. výslovně vítá zaměření na výměnu informací, komunikaci a koordinaci mezi členskými státy a navrhuje vytvořit pro případ budoucích krizí společný on-line informační portál po vzoru platformy „Re-open EU“, která byla zřízena kvůli pandemii COVID-19;

21. zdůrazňuje, že je třeba zajistit doplňkovost a soudržnost s odvětvovými a dalšími obecnými předpisy, zejména s Schengenským hraničním kodexem, aby nevznikla ještě větší právní nejistota;

([1]) Stanovisko Evropského výboru regionů Revidovaná správa schengenského prostoru (COR-2022-01129-00-01) (Úř. věst. C 498, 30.12.2022, s. 114).

22. připomíná zásadu subsidiarity a proporcionality a konstatuje, že návrh Komise je velmi obšírný. Proto zdůrazňuje, že musí být při uplatňování nástroje zaručena dostatečná kontrola a transparentnost, mj. kvůli kontrole a kompenzaci případného značného rozšíření pravomocí svěřených Komisi. Upozorňuje, že toho lze dosáhnout pouze pomocí jasných a jednoznačných kritérií a kvantifikovatelných limitních hodnot a při uplatnění řádného postupu, díky němuž bude zaručeno zapojení členských států a Evropského parlamentu, ale i parlamentů vnitrostátních a regionálních;

23. zdůrazňuje, že všechna krizová opatření musí respektovat a zaručovat efektivní prosazování a plné dodržování pracovního práva a základních práv, včetně práv sociálních, pracovních a odborových;

24. požaduje ověřit, zda je nutné a přiměřené sledovat dodavatelské řetězce, vyžadovat od podniků informace a určovat přednostní objednávky. Právě v dobách krize by totiž měla být dodatečná zátěž pro podniky, a zejména pro malé a střední podniky, minimalizována. Měly by být alespoň prodlouženy příliš krátké lhůty pro odpovědi;

25. vítá zkrácení lhůt pro posuzování shody strategicky důležitých produktů a navrhuje, aby k tomu došlo i u jiných skupin produktů;

26. vyzývá Evropskou komisi, aby zajistila transparentnost společného zadávání veřejných zakázek a vzala si ponaučení z chyb, k nimž došlo při uzavírání smluv s výrobci očkovacích látek proti COVID-19;

27. v neposlední řadě vítá aktuální diskuse o posílení strategické soběstačnosti Evropy nezávisle na krizích a napjatě očekává, až Evropská komise předloží návrh právního aktu o kritických surovinách. V této souvislosti vyzývá Evropskou komisi, aby do svého legislativního návrhu zapracovala i návrhy, které VR předložil ve svém stanovisku ke kritickým surovinám ([2]).

V Bruselu dne 8. února 2023.

*předseda*
*Evropského výboru regionů*

Vasco ALVES CORDEIRO

([2]) Stanovisko Evropského výboru regionů – Akční plán pro kritické suroviny (COR-2020-04292-00-01) (Úř. věst. C 175, 7.5.2021, s. 10).